2014. szeptember 1., hétfő • LXXII. évfolyam • 204. szám, 16 oldal • 230 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

A tapasztalatlan Federica Mogherini lett az EU külpolitikai főképviselője

- Az uniós alkuk Donald Tuskot emelték az Európai Tanács elnökévé.
- Újabb szankciókra számíthat Oroszország az ukrán válság miatt. →7, 8

RIOGATJÁK A JÓNÉPET A VÁLASZTÁSI PLAKÁTOK

Kultúra →11

Szociális temetés Sok helyen azt sem tudják, hogy januártól új szertartás is lesz

Káoszba vezető utolsó út

A leendő szegényparcella a fővárosi Rákoskeresztúri új köztemető félreeső részén FOTÓ: KURUCZ ÁRPÁD

Kaotikussá válhat a szociális temetés januári bevezetése. A falvakban a felkészületlenség és az elvi kifogások sokasága lehetetlenítheti el a már tervként is sokat bírált „szertartást”, a városokban pedig a szabályozási hibák teremthetnek kínos helyzeteket.

Boda András

Több településen is kétségesnek tűnik, sikerül-e időben felkészülnie az önkormányzatnak, temetőüzemeltetőnek a tiltakozások ellenére januártól elrendelhető szociális temetésekre, amelyek során az elhunyt rokonainak egyebek mellett sírással kell „meghálálniuk” az államnak az ingyenes sírhelyet és a börtönben készült koporsót. Több községi és kisvárosi polgármesternél érdeklődtünk az előkészületekről, s a válaszok azt jelezték: sok temetőben lehet kaotikus a január. A helyi gondok országos káosszá nőhetnek: a Belügyminisztérium ugyanis évi 14 ezer szociális temetéssel számol.

„Előfordult már nálunk szociális temetés.” Így válaszolt megkeresésünkre a Pest megyei község, Szokolya polgármestere, *Gyurcsik Mihály*, ami meglepő, hiszen majd csak januártól létezik ez a fajta „szertartás”. „A köztemetésre gondol, ugye?” – hökkent meg a szociális temetést firtató kérdésünkön egy Fejér megyei falu vezetője. S volt, aki névtelenséget kérve elismerte, azt sem tudta, hogy bármiféle előkészületet kellene tenniük. A zalai kisvárosban, Pacsán tisztában vannak a közelgő változásokkal, mégsem valószínű, hogy tartanak szociális temetést. *Henczi Zoltán* polgármester azt mondta: „Megtesszük az előírt lépéseket, de hozzátartozókkal nem temettetünk, ez embertelen lenne. Nálunk eddig sem maradtak temetetlenül holtak, ezután sem lesz ez másként.”

A felkészületlenség és az elvi kifogások miatti „engedetlenség” korántsem számít kirívó esetnek az Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület egyik elnökségi tagja, *Puskás Béla* szerint. Úgy véli, rengeteg kistelepülésen nincsenek tisztában a változásokkal, így még egy lépést sem tettek. Nem alakították ki temetőjükben az úttal, élő sövénnyel elkerített szegényparcellát, nem alkották meg a szükséges helyi rendeleteket, s nem kezdték el felkészíteni a hivatal illetékesét az új procedúrára. Kiemelte: a felkészületlenség nem mindenütt trehányságból fakad, sokan menekülőutat keresnek: ott, ahol mindenki ismer mindenkit, „szégyen lenne” bárkit is szerette eltemetésére utasítani. Bonyolítja a helyzetet az is: sok községben a szociális temetést elutasító egyház a temető kezelője, így a szabályokat betartani igyekvő polgármestereknek is nehéz a dolguk. Puskás Béla megemlítette azt is: a nagyobb városokban jobb a helyzet, kellő figyelmet fordítanak a felkészülésre.

A szakember úgy véli, az önkormányzatok hozzáállása mellett az életszerűtlen szabályozás is okozhat nehézségeket. Példaként azt említette: a sírásásra kötelezetteknek alá kell írniuk egy papírt, hogy saját felelősségre dolgoznak. Arról viszont senki nem szól nekik: veszélyes lehet a két méter mély gödör kiásása. Puskás Béla szerint a veszélyt nem szabad alábecsülni: az általa vezetett cégnél 15 év alatt három gyakorlott sírásót is csak az mentett meg, hogy biztosítóhevederrel időben kirántották őket a gödörből. „A szociális temetésekhez ilyen hevedert nem adnak, talán csak kérésre. De hát honnan tudnák a laikusok, hogy kérni kellene ezt?” – fogalmazott Puskás Béla.

– Megválaszolatlan kérdések a Budapesti Temetkezési Intézetnél is akadnak, de a felkészülés a tervek szerint halad – mondta *Tóth Gábor*, a cég szolgáltatási igazgatója. A Rákoskeresztúri új köztemetőben már kijelölték a szociális parcellát, két hét múlva zárul az a közbeszerzési eljárás, amelyen döntenek, ki hozhatja alkalmas állapotba az 1,2 hektáros területet. A nettó 150 millió forintos munka első és legfontosabb lépése az exhumálás lesz. Bár a területen 1942-ben temettek utoljára, és 1978-ban lejárt az összes sírhely rendelkezési joga, a cég – törvényi kötelezettségeit túlteljesítve – úgy döntött: a mintegy 2500 sírhelyből kiemelik az elhunytak földi maradványait, s azokat külön-külön tárolóban fél évig megőrzik. (Ebben szerepe lehet annak: korábban jókora vitát szított az, hogy – miként azt lapunk megírta – egy előterjesztés szerint a körülbelül 2000-2500 „exhumát” eredetileg 200 ládában helyezték volna el.) A korábbi tervekhez képest feltűnő változás az is: a temető félreeső „csücskében” lévő parcellán kialakítanak egy halottátadó épületet. Így az eredeti tervekkel ellentétben nem két kilométert, hanem „csak” kétszáz métert kell a hozzátartozóknak cipelniük az urnát vagy a koporsót. Mint megtudtuk, legkorábban 2014. január hetedikén tarthatják az első szociális temetést Budapesten.

ÖTÖDIK HASÁB

Szakadék

Kis megye, kis megyeszékhely. Hol másutt, ha nem itt? Talán így okoskodott Orbán Viktor, amikor salgótarjáni látogatásakor 2012 decemberében belengette, hogy 2014-re a városban teljes lesz a foglalkoztatás. Csak az nem dolgozik majd, akinek büdös a munka, és aki annyira elitta az eszét, hogy tisztes fizetés helyett szívesebben tengeti állandó kiszolgáltatottságban, nyomorúságos segélyekből az életét.

Ahhoz, hogy a miniszterelnöki álom valóra váljon, a nógrádi megyeszékhelyen néhány ezer embert kellett volna legalább közmunkához juttatni. De ez sem jött össze.

Még csak azt sem állíthatjuk, hogy a salgótarjániak mérhetetlenül csalódottak és dühösek lennének. Inkább fásultak. Ennek egyszerű oka van. A helybéliekkel beszélgetve senkivel nem találkoztunk, aki egyetlen pillanatra is komolyan vette volna a kormányfő szavait. Úgy érzik, a politikusok bejelentéseivel – pártállástól függetlenül – tele a padlás. Jobb oda se figyelni.

Pedig a salgótarjáni esetből azért következik néhány kérdés. Mennyire lehet hitelt adni a miniszterelnök ígéreteinek? Annak például, hogy a kormány egymillió új munkahelyet teremt (cél az ötmillió elérése), és nem csupán hébe-hóba, esetleg imitt-amott, hanem Magyarország egészében megvalósul a teljes foglalkoztatás. Ha kicsiben sem sikerült, mondjon valaki egyetlen halovány okot rá: miért sikerülne országos méretekben?

Amikor a kormány közölte, hogy senkit nem hagy az út szélén, a népnyelv rögtön nekilátott a viccgyártásnak. „Persze hogy nem hagynak. Mindenkit belelöknek a szakadékba.”

Bár lenne benne perspektíva. Közmunkások segíthetnének ki onnan mindenkit, teljes foglalkoztatottságban. *(A szerk.)*

Vélemény

Nevel az állam

Hajba Ferenc szerint a kormány téveszméiben az az ön- és közveszélyes, hogy van bennük rendszer. →9

Kigolyózni Kalnietét

Szőcs László: Az új európai csúcsvezetés feladata karaktert adni az uniónak. →9

A választópolgár igencsak dühös, ha becsönget hozzá a politika

Debreceni tudósítónk elkísérte aláírásgyűjtésre az egyik baloldali képviselőjelöltet. Érdektelenséggel, bizalmatlansággal és indulatokkal szembesültek néhány óra alatt. →3

A parkolóőrök már látják, ha az autós véletlenül más zónában fizet

A múlt hónap közepétől nem büntetik a fővárosban az átparkolásokat, de ha mobiltelefonnal fizetünk, mindenképpen ajánlott megvárnunk a visszaigazoló SMS-t. →6

KISPADRÓL A REKTORI SZÉKBE

Az embernek erkölcsi kötelessége, hogy időben jelezze, ha az életében változás alakul ki – így indokolta Mocsai Lajos, hogy távozik a férfi kézilabda-válogatott szövetségi kapitányi posztjáról. Elárulta, a Testnevelési Egyetem rektori székébe készül. Már csak a „kőkemény” pályázat van hátra. →16

FOTÓ: MTI – KOVÁCS ANIKÓ

9 770237 377015 14204